

สองเทรนด์การค้าไม้ตัดดอกของไทยในตลาดต่างประเทศ

นายพูนพงษ์ นัยนาภากรณ์ ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า (ผอ.สนค.) กระทรวงพาณิชย์ เปิดเผยว่า สนค. ได้ติดตามสถานการณ์การค้าสินค้าไม้ตัดดอกของโลก โดยข้อมูลจากบริษัท วิจัยการตลาด marketsandmarkets ระบุว่า ตลาดไม้ตัดดอกของโลกเติบโตอย่างต่อเนื่องในช่วง 20 ปีที่ผ่านมา โดยในปี 2565 ตลาดไม้ตัดดอกของโลกมีมูลค่า 36,400 ล้านดอลลาร์ และคาดการณ์ว่าจะมีมูลค่าถึง 45,500 ล้านดอลลาร์ ภายในปี 2570 ซึ่งมีการนำมาใช้มากในธุรกิจบริการ (โรงแรม และร้านอาหาร) ตลอดจนงานเทศกาล หรือในโอกาสสำคัญต่าง ๆ

สำหรับสถิติการค้าระหว่างประเทศในปี 2566 การส่งออกไม้ตัดดอกของโลก (พิกัดศุลกากร 0603) มีมูลค่า 10,520 ล้านดอลลาร์ ประเทศที่มีมูลค่าการส่งออกสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ (1) เนเธอร์แลนด์ (สัดส่วนร้อยละ 46.8 ของมูลค่าการส่งออกไม้ตัดดอกของโลก) (2) โคลอมเบีย (ร้อยละ 19.8) (3) เอกวาดอร์ (ร้อยละ 9.4) (4) เคนยา (ร้อยละ 6.3) และ (5) เอธิโอเปีย (ร้อยละ 2.2) ขณะที่ไทยส่งออกเป็นอันดับที่ 12 ของโลก (ร้อยละ 0.7) สำหรับประเทศที่มีมูลค่าการนำเข้าสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ (1) สหรัฐอเมริกา (สัดส่วนร้อยละ 26.1 ของมูลค่าการนำเข้าไม้ตัดดอกของโลก) (2) เยอรมนี (ร้อยละ 13) (3) เนเธอร์แลนด์ (ร้อยละ 11.3) (4) สหราชอาณาจักร (ร้อยละ 7.7) และ (5) ฝรั่งเศส (ร้อยละ 3.9) โดยชนิดของไม้ตัดดอกที่เป็นที่นิยมมากที่สุด ได้แก่ กุหลาบ เบญจมาศ คาร์เนชั่น ลิลลี่ และกล้วยไม้ ตามลำดับ (ข้อมูลจาก Trademap.org)

การค้าไม้ตัดดอกของไทย ในปี 2567 ไทยส่งออกไม้ตัดดอก 21,135 ตัน เป็นมูลค่า 71.3 ล้านดอลลาร์ (2,503 ล้านบาท) ขยายตัวร้อยละ 2.5 จากปีก่อนหน้า โดยกล้วยไม้ (พิกัดศุลกากร 060313) เป็นสินค้าไม้ตัดดอกที่ไทยส่งออกมากที่สุด มีปริมาณ 19,129 ตัน คิดเป็นมูลค่า 62.1 ล้านดอลลาร์ (2,181 ล้านบาท) ขยายตัวร้อยละ 1.4 จากปีก่อนหน้า ตลาดส่งออกกล้วยไม้ที่สำคัญของไทย 5 อันดับแรก ได้แก่ (1) สหรัฐอเมริกา (สัดส่วนร้อยละ 24.7 ของมูลค่าการส่งออกกล้วยไม้ของไทย) (2) เวียดนาม (ร้อยละ 22.8) (3) ญี่ปุ่น (ร้อยละ 17.1) (4) จีน (ร้อยละ 12.3) และ (5) อิตาลี (ร้อยละ 4.8) (ข้อมูลจาก Tradereport.moc.go.th)

หากพิจารณาตลาดส่งออกกล้วยไม้ของไทยข้างต้น พบว่าในปี 2566

- สหรัฐฯ : นำเข้ากล้วยไม้จากไทยเป็นอันดับ 1 ร้อยละ 50.0 ของการนำเข้าจากโลก
- เวียดนาม : นำเข้ากล้วยไม้จากไทยเป็นอันดับ 1 ร้อยละ 100.0 ของการนำเข้าจากโลก
- ญี่ปุ่น : นำเข้ากล้วยไม้จากไทยเป็นอันดับ 2 ร้อยละ 26.7 ของการนำเข้าจากโลก (นำเข้าจากจีนไทเป มากเป็นอันดับ 1 มีสัดส่วนร้อยละ 56.4 ของการนำเข้าจากโลก)
- จีน : นำเข้ากล้วยไม้จากไทยเป็นอันดับ 1 ร้อยละ 95.1 ของการนำเข้าจากโลก
- อิตาลี : นำเข้ากล้วยไม้จากไทยเป็นอันดับ 2 ร้อยละ 47.2 ของการนำเข้าจากโลก (นำเข้าจากเนเธอร์แลนด์ มากเป็นอันดับ 1 มีสัดส่วนร้อยละ 52.6 ของการนำเข้าจากโลก)

ทั้งนี้ ในปี 2566 ไทยมีมูลค่าการส่งออกกล้วยไม้เป็นอันดับที่ 2 ของโลก มีสัดส่วนร้อยละ 33.4 ของมูลค่าการส่งออกกล้วยไม้ของโลก รองจากเนเธอร์แลนด์ ที่มีสัดส่วนร้อยละ 37.3 (ข้อมูลจาก Trademap.org)

สำหรับการผลิตไม้ดอกที่สำคัญของไทย ในปี 2566

- กล้วยไม้ มีพื้นที่เก็บเกี่ยว 196,226 ไร่ ปริมาณผลผลิต 44,080 ตัน ปลูกมากในจังหวัด นครปฐม สมุทรสาคร และราชบุรี
- บัวหลวง มีพื้นที่เก็บเกี่ยว 17,360 ไร่ ปริมาณผลผลิต 22,776 ตัน ปลูกมากในจังหวัด นนทบุรี สุพรรณบุรี และอุบลราชธานี
- ดาวเรือง มีพื้นที่เก็บเกี่ยว 3,722 ไร่ ปริมาณผลผลิต 2,844 ตัน ปลูกมากในจังหวัดบุรีรัมย์ นครราชสีมา และจันทบุรี
- กุหลาบ มีพื้นที่เก็บเกี่ยว 1,063 ไร่ ปริมาณผลผลิต 861 ตัน ปลูกมากในจังหวัดตาก เชียงใหม่ และเชียงราย

ผอ. สนค. กล่าวทิ้งท้ายว่า ภายหลังสถานการณ์โควิด-19 การส่งออกไม้ตัดดอกของไทยกลับมาเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะกล้วยไม้ที่สามารถครองตลาดทั่วโลก แสดงให้เห็นถึงโอกาสที่ผู้ประกอบการไทยจะสามารถคว้าส่วนแบ่งตลาดโลกได้เพิ่มขึ้น ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมการค้าไม้ตัดดอกและกล้วยไม้ของไทย จึงควรสนับสนุนผู้ประกอบการให้นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ ตั้งแต่การวิจัยและพัฒนาพันธุ์ใหม่ และการจัดการโลจิสติกส์ที่ควบคุมคุณภาพการขนส่งตลอดห่วงโซ่อุปทาน นอกจากนี้ ควรผลักดันการสร้างชื่อเสียงและความต้องการใช้ดอกไม้ไทยให้เป็นที่รู้จักทั่วโลก ได้แก่ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรสวนดอกไม้สำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ ตลอดจนการใช้ดอกไม้ไทยในเทศกาลหรือกิจกรรมสำคัญระดับประเทศและโลก เพื่อสร้างโอกาสการส่งออกไม้ตัดดอกของไทย สร้างรายได้ให้เกษตรกรและนารายได้เข้าประเทศเพิ่มมากขึ้น

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า

6 มีนาคม 2568